

Ekspertyza

Analiza porównawcza wskaźników fundamentalnych implementujących bilans korzyści dla poszczególnych form prawnych w warunkach rynkowych w kontekście zabezpieczenia bezpieczeństwa ekonomicznego i kapitału finansującego działalność operacyjną i rozwój Tarnowskiego Oddziału Stowarzyszenia Autorów Polskich w kadencji 2025 – 2029.

1. Wprowadzenie

Tarnowski Oddział Stowarzyszenia Autorów Polskich (TOSAP) jest oddziałem regionalnym SAP z siedzibą Rady Głównej w Warszawie. Stowarzyszenie Autorów Polskich zostało zarejestrowane 20 stycznia 2003 r. pod numerem KRS: 000145987. SAP posiada 16 regionalnych oddziałów. Ilość członków SAP jest bliżej nieokreślona, ale wydaje się, że TOSAP liczący aktualnie 111 osób jest zdecydowanie najmocniejszym, najliczniejszym i najlepiej zorganizowanym oddziałem SAP w Polsce.

Z inicjatywy niżej podpisanego Wiceprezesa Rady Głównej SAP podjęta została próba reformy Stowarzyszenia na szczeblu ogólnopolskim. Niestety brak elastyczności, wyobraźni biznesowej, a także zwykłej gotowości i otwartości na konieczne zmiany zaprezentowane przez niektórych Członków Rady Głównej SAP nie pozwoliły nawet na dyskusję nad przygotowanymi dokumentami:

- ➔ ***„Koncepcja organizacyjna, programowa i ekonomiczna utworzenia Akademii Rozwoju Przedsiębiorczości Oddziałów SAP w przemyśłach kreatywnych”***
- ➔ ***Raport z konsultacji „Koncepcji organizacyjnej, programowej i ekonomicznej utworzenia Akademii Rozwoju Przedsiębiorczości Oddziałów SAP w przemyśłach kreatywnych”***

Nie udało doprowadzić się także do wyjazdowego posiedzenia Rady Głównej SAP zaplanowanego i przygotowanego w Tarnowie w dniach 23-24 października 2024 r. Stało się tak mimo pozyskania przez TOSAP kapitału sponsorskiego w wysokości 30 000,00 PLN i mecenatu Właściciela 4-gwiazdkowego Hotelu Tarnovia, co gwarantowało Członkom Rady Głównej SAP bezpłatny udział w tym posiedzeniu.

2. Porównanie funkcjonowania 5 głównych form prawnych, jakie może przyjąć TOSAP

Tarnowski Oddział Stowarzyszenia Autorów Polskich może przyjąć 5 różnych form organizacyjno-programowych, dających różne możliwości prowadzenia działalności ekonomicznej:

- ❖ Stowarzyszenie zwykłe – zarejestrowane w urzędzie administracyjnym, nieposiadające osobowości prawnej.
- ❖ Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS.
- ❖ Fundacja powołana przez Fundatorów.
- ❖ Fundacja powołana przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.
- ❖ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością non-profit.

Dodatkowo stowarzyszenie i fundacja, w tym również fundacja powołana przez spółkę z o.o. mogą mieć formułę non-profit lub stowarzyszenia lub fundacji działającej w oparciu o przedmiotowe ustawy z możliwością prowadzenia działalności gospodarczej. Natomiast spółka z o.o., jako 5 forma organizacyjna musi mieć wyłącznie charakter non-profit.

Poniżej dokonujemy porównania różnic, jakie występują pomiędzy trzema podstawowymi formami prawnymi, które może przyjąć TOSAP:

- ❖ Stowarzyszenie zwykłe a stowarzyszenie zarejestrowane w KRS.
- ❖ Stowarzyszenie a fundacja zarejestrowana w KRS.

2.1. Czym jest stowarzyszenie i jakie są jego rodzaje?

Co to jest stowarzyszenie?

Na pytanie czym jest stowarzyszenie odpowiedź znajdziemy w art. 2 ustawy prawo o stowarzyszeniach (dalej jako „u.p.s.”): Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, które samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Stowarzyszenie opiera działalność na pracy społecznej swoich członków. Do prowadzenia swych spraw stowarzyszenie może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków.

Rodzaje stowarzyszeń

Wyróżniamy dwa rodzaje stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie zwykłe,
- Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS.

Stowarzyszenie zwykłe	Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS
To uproszczona forma stowarzyszenia, nie wymaga rejestracji w KRS, a wyłącznie w urzędzie.	Podlega obowiązkowemu wpisowi w Krajowym Rejestrze Sądowym (art. 8 u.p.s.)
Trzy osoby wystarczą, by założyć stowarzyszenie zwykłe. Nie muszą tworzyć statutu – ich działania są prowadzone na podstawie regulaminu.	Powołuje je co najmniej 7 osób, które uchwalają statut stowarzyszenia i wybierają zarząd lub komitet założycielski (art. 9).
Aby powstało stowarzyszenie zwykłe potrzeba minimum 3 osób, które uchwalają regulamin działania i wybiorą spośród siebie przedstawiciela lub zarząd. Następnie składają wniosek o wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych do właściwego wydziału w starostwie powiatowym (może to być wydział spraw obywatelskich albo wydział spraw społecznych, w zależności od organizacji pracy urzędu). Jeśli starosta nie ma uwag i zastrzeżeń wobec celu powstania stowarzyszenia oraz złożonych dokumentów, wpisuje stowarzyszenie zwykłe do ewidencji. Ma na to 7 dni od dnia wpłynięcia dokumentów (art. 40a ust. 2 Prawa o stowarzyszeniach).	W praktyce założenie stowarzyszenia, krok po kroku można podzielić na: 1. Spotkanie co najmniej 7 osób, przyszłych członków stowarzyszenia; 2. Projekt statutu – sporządzony przez tzw. grupę roboczą najbardziej zaangażowanych osób. 3. Zebranie założycielskie, na którym zostaje powołane stowarzyszenie i przyjęty jego statut, a ponadto następuje też wybór władz. 4. Przygotowanie dokumentów potrzebnych do rejestracji w KRS. 5. Złożenie dokumentów do KRS. Wraz z rejestracją w KRS stowarzyszenie uzyskuje numer NIP i REGON. Zdecydowana większość stowarzyszeń będzie też potrzebowała rachunku

Stowarzyszenie zwykłe	Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS
	bankowego, który prędzej czy później też zazwyczaj należy założyć.
Stowarzyszenie zwykłe nie ma osobowości prawnej jest tzw. „ułomną osobą prawną”. Może zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane. Źródła finansowania to m.in. składki członkowskie czy dotacje, ale nie może prowadzić działalności ekonomicznej (odpłatnej albo gospodarczej).	Stowarzyszenie rejestrowe posiada osobowość prawną, co m.in. oznacza ograniczenie odpowiedzialności członków za zobowiązania stowarzyszenia.
Stowarzyszenia zwykłe mogą korzystać z różnych źródeł finansowania (art. 42 ust. 2 i 3). Są to: składki członkowskie, darowizny, spadki, zapisy, dochody z majątku stowarzyszenia, ofiarność publiczna (zbiórki publiczne) oraz dotacje. Mogą również starać się o status organizacji pożytku publicznego.	Stowarzyszenie rejestrowane w KRS ma dużo więcej różnych możliwości niż stowarzyszenie zwykłe. Może prowadzić bardzo szeroką działalność statutową (czyli działalność społeczną sformułowaną w statucie jako cel działania organizacji), która może być prowadzona w formie nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego. Dodatkowo może uruchomić działalność gospodarczą, która służy pozyskiwaniu funduszy na cele statutowe.
Decydując się na założenie stowarzyszenia zwykłego należy wziąć pod uwagę, że za zobowiązania (długi) stowarzyszenia zwykłego solidarnie odpowiadają wszyscy członkowie ze swojego majątku osobistego (odpowiedzialność ta powstaje jeśli organizacja nie ma majątku, z którego można spłacić dług, art. 40 ust. 1b).	W stowarzyszeniu rejestrowym, co do zasady długi organizacji są spłacane z majątku organizacji, a nie jej członków.
Stowarzyszenie zwykłe nie może: <ul style="list-style-type: none"> • prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego, • prowadzić działalności gospodarczej, • zrzeszać osób prawnych, • tworzyć oddziałów, • łączyć się w związki stowarzyszeń. 	Stowarzyszenie rejestrowe może prowadzić działalność akcyjną, opierając się na pracy społecznej członków i wolontariuszy, ale może też być stale działającą organizacją, mającą biuro i zespół pracowników.

2.2. Czym jest fundacja i jakie są różnice pomiędzy stowarzyszeniem a fundacją?

Definicja fundacji

Ustawodawstwo polskie nie zawiera legalnej definicji fundacji. W doktrynie za to podjęto wiele prób zdefiniowania tego pojęcia. Według H. Ciocha fundacje są to „jednostki organizacyjne typu zakładowego, wyposażone w przymiot osobowości prawnej, utworzone z inicjatywy osób fizycznych bądź osób prawnych do realizacji w sposób trwały i na podstawie wpływów uzyskiwanych z przekazanego im majątku, wskazanych w akcie fundacyjnym celów użyteczności publicznej”.

Natomiast zdaniem A. Wasilewskiego „mianem fundacji określa się zwykle pewien majątek, przeznaczony stosownie do woli fundatora (założyciela) na określony cel i trwale z nim związany oraz mający zazwyczaj osobowość prawną”.

Zgodnie z art. 1 ustawy o fundacjach (dalej jako: u.o.f.) fundacja może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak:

- ochrona zdrowia,
- rozwój gospodarki i nauki,
- oświata i wychowanie,
- kultura i sztuka,
- opieka i pomoc społeczna,
- ochrona środowiska oraz
- opieka nad zabytkami.

W dniu 22 maja 2023 r. weszła w życie ustawa o fundacji rodzinnej. Jest to zupełnie odrębny od zwykłej fundacji twór, posiadający własny akt prawny. Kluczowym celem fundacji rodzinnej ma być ochrona majątku przedsiębiorstwa rodzinnego i zarządzanie nim zgodnie z wolą fundatora

określona w statucie. Zgodnie z definicją ustawową jest to osoba prawna utworzona w celu gromadzenia mienia, zarządzania nim w interesie beneficjentów oraz spełniania świadczeń na rzecz beneficjentów.

Różnice pomiędzy stowarzyszeniem a fundacją

Fundacja	Stowarzyszenie rejestrowe
Założyciele i członkowie	
<ul style="list-style-type: none"> • fundator/założyciel – jeden u.o.f., • nie ma znaczenia obywatelstwo lub wielu (osoby prawne lub fizyczne) – art. 2 oraz miejsce zamieszkania, • nie występuje pojęcie „członkostwa”, • jej ustanowienie następuje poprzez złożenie oświadczenia woli, przy zachowaniu formy aktu notarialnego, • podlega obowiązkowi wpisu do KRS (art. 7 u.o.f.). 	<ul style="list-style-type: none"> • min. 7 założycieli (osoby fizyczne), • obywatele polscy (cudzoziemcy na wyjątkowych zasadach – art. 4 u.p.s.) • osoby mające pełną zdolność do czynności prawnych, • osoba prawna – jedynie jako członek wspierający, nie ma prawa głosu na posiedzeniach organów stowarzyszenia, • podlega obowiązkowi wpisu do KRS.
Władze	
<ul style="list-style-type: none"> • zarząd • może posiadać organ kontroli wewnętrznej (np. rada fundacji, rada nadzorcza, komisja rewizyjna) – nieobowiązkowo 	<ul style="list-style-type: none"> • walne zebranie członków • komisja rewizyjna (organ kontroli wewnętrznej) • zarząd
Majątek i źródła finansowania	
<p>Podstawą działania fundacji jest majątek, w który fundację wyposaża fundator – tzw. fundusz założycielski ustanowiony przez fundatora, mogą to być zarówno pieniądze jak i ruchomości oraz nieruchomości.</p> <p>Źródła finansowania: administracja centralna i samorządowa (np. dotacje), organizacje grantodawcze, osoby fizyczne i prawne (np. darowizny, zbiórki publiczne, spadki), własna działalność zarobkowa (odpłatna działalność pożytku publicznego, działalność gospodarcza) – art. 5 u.o.f.</p>	<p>Na etapie tworzenia nie jest potrzebny majątek (to ludzie stanowią „kapitał”).</p> <p>Źródła finansowania: administracja centralna i samorządowa (np. dotacje – art. 35 u.p.s.), organizacje grantodawcze, osoby fizyczne i prawne (np. darowizny, zbiórki publiczne, spadki), własna działalność gospodarcza (art. 34 u.p.s.) składki członkowskie; ofiarność publiczna (art. 33 u.p.s.); dochody z majątku stowarzyszenia.</p>
Sprawozdawczość i kontrola	
<ul style="list-style-type: none"> • organem kontroli zewnętrznej i nadzoru są: minister właściwy dla danej fundacji (wskazany w statucie 	<ul style="list-style-type: none"> • organem kontroli zewnętrznej i nadzoru jest starosta, na terenie

Fundacja	Stowarzyszenie rejestrowe
<p>przez fundatora – zwykle skojarzony z planowanymi obszarami działań fundacji) i starosta powiatu, na terenie którego mieści się siedziba fundacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • coroczny obowiązek sprawozdawczy z prowadzonej działalności wobec ministra wskazanego przez fundatora jako organ nadzoru (sprawozdanie merytoryczne), • coroczny obowiązek składania CIT-8 do urzędu skarbowego, • coroczny obowiązek składania sprawozdania finansowego – dla fundacji, które nie prowadzą uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów. 	<p>którego mieści się siedziba stowarzyszenia (art. 8 ust. 5 u.p.s.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak corocznych obowiązków sprawozdawczych z prowadzonej działalności statutowej (sprawozdanie merytoryczne), • coroczny obowiązek składania CIT-8 do urzędu skarbowego, • coroczny obowiązek składania sprawozdania finansowego – dla stowarzyszeń, które nie prowadzą uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów (tylko tzw. pełną księgowość).

2.3. Pozostałe formy prawne, jakie może przyjąć TOSAP

Oprócz postaci stowarzyszenia zwykłego i stowarzyszenia wpisanego do KRS, a także fundacji wpisanej do KRS Tarnowski Oddział SAP może przyjąć formę:

- ❖ Fundacji powołanej przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, np. ŚWIATOWID Centrum Kreacji i Kompetencji Sp. z o.o., jako mecenasa i sponsora Oddziału.
- ❖ Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością non-profit, która będzie realizowała cele społeczne, a nie cele gospodarcze. Na pewno cele społeczne muszą być w takiej spółce dominujące.

Wszystkie przedstawione formy prawne TOSAP zostały poddane Analizie porównawczej wskaźników fundamentalnych implementujących bilans korzyści dla poszczególnych form prawnych w warunkach rynkowych w kontekście zabezpieczenia bezpieczeństwa ekonomicznego

i kapitału finansującego działalność operacyjną i rozwój Tarnowskiego Oddziału Stowarzyszenia Autorów Polskich. Dotyczy to:

- a) **Stowarzyszenia zwykłego** rejestrowanego w urzędzie, nieposiadającego osobowości prawnej i działającego na podstawie Rozdziału VI ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261).
- b) **Stowarzyszenia zarejestrowanego w KRS** w dwóch wymiarach:
 - Non-profit,
 - Prowadzącego działalność statutową i mogącego ją rozszerzyć o działalność gospodarczą. Stowarzyszenie w tej formie działa na podstawie ustawy Prawo o stowarzyszeniach.
- c) **Fundacji powołanej przez Fundatorów** w dwóch wymiarach:
 - Non-profit,
 - Prowadzącej działalność statutową i mogącą ją rozszerzyć o działalność gospodarczą. Fundacja w tej formie działa na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166)
- d) **Fundacji powołanej przez spółkę z o.o.** w dwóch wymiarach:
 - Non-profit,
 - Prowadzącej działalność statutową i mogącą ją rozszerzyć o działalność gospodarczą. Fundacja w tej formie działa na podstawie ustawy o fundacjach. Jedyną różnicą w odniesieniu do poprzedniej formy fundacji jest to, że rolę Fundatora przejmuje spółka z o.o.
- e) **Spółki z o.o. non-profit** działającej w oparciu o Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18, 96). W tym przypadku spółka realizuje w dominującym zakresie cele społeczne, a nie gospodarcze.

3. Analiza porównawcza wskaźników syntetycznych

Tabela. Analiza porównawcza wskaźników fundamentalnych implementujących bilans korzyści dla poszczególnych form prawnych w warunkach rynkowych w kontekście zabezpieczenia bezpieczeństwa ekonomicznego i kapitału finansującego działalność operacyjną i rozwój Tarnowskiego Oddziału Stowarzyszenia Autorów Polskich w kadencji 2025 – 2029.

Lp.	Wskaźniki porównawcze	Forma prawna	Stowarzyszenie zwykle bez wpisu do KRS	Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS		Fundacja powołana przez Fundatorów		Fundacja powołana przez spółkę z o.o.		Spółka z o.o. non-profit	Łączna ilość pkt dla wskaźników syntetycznych
				non-profit	z działalnością gospodarczą	non-profit	z działalnością gospodarczą	non-profit	z działalnością gospodarczą		
1.	Uciążliwość rejestracji		5	4	3	5	4	2	1	1	25
2.	Zorganizowanie kapitału założycielskiego		5	4	3	5	4	2	1	1	25
3.	Potencjał osobowościowy		5	3	3	5	5	2	2	4	29
4.	Wymogi podatkowe:										
	4.1. ZUS		2	3	3	3	3	2	3	3	22
	4.2. CIT-8		4	4	4	3	4	3	4	3	29
	4.3. VAT		1	1	1	1	1	1	1	1	8
5.	Potencjał związany z pozyskiwaniem kapitału na działalność										
	5.1. Dotacje, granty, subwencje celowe		3	4	4	5	5	5	5	5	36
	5.2. Kapitał założycielski i składki członkowskie		3	2	2	5	5	5	5	5	32
	5.3. Darowizny		5	4	3	4	3	3	3	3	28
	5.4. Mecenat		3	4	3	5	4	3	3	3	28
	5.5. Sponsoring		1	4	3	5	4	4	4	4	29
	5.6. Działalność gospodarcza		1	1	3	1	3	4	5	5	23
	5.7. Emisja obligacji prywatnych		1	1	1	1	1	1	3	5	14
	5.8. Zbiórki, loterie		1	1	2	3	5	5	5	5	27
	5.9. Anioły Biznesu		1	1	1	5	4	5	4	4	25
6.	Elastyczność w zarządzaniu		3	2	3	4	5	5	5	5	32
7.	Sprawozdawczość i kontrola		5	5	4	5	4	3	2	3	31
Łączna ilość pkt dla form prawnych			49	48	46	65	64	55	56	60	443

Z przeprowadzonej Analizy porównawczej wynika, iż poszczególne formy prawne proponowane dla TOSAP uzyskały następującą ilość punktów:

- I. Fundacja powołana przez Fundatorów non-profit – **65 pkt.**
- II. Fundacja powołana przez Fundatorów z działalnością gospodarczą – **64 pkt.**
- III. Spółka z o.o. non-profit – **60 pkt.**
- IV. Fundacja powołana przez spółkę z o.o. z działalnością gospodarczą – **56 pkt.**
- V. Fundacja powołana przez spółkę z o.o. non-profit – **55 pkt.**
- VI. Stowarzyszenie zwykłe bez wpisu do KRS – **49 pkt.**
- VII. Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS non-profit – **48 pkt.**
- VIII. Stowarzyszenie zarejestrowane w KRS z działalnością gospodarczą – **46 pkt.**

Natomiast w odniesieniu do wskaźników syntetycznych, zgodnie z metodą analizy skupień ogniskującej największą medianę wpływu na analizę porównawczą ranking jest następujący:

- I. (poz. 5.1) Dotacje, granty, subwencje celowe – **36 pkt.**
- II. (poz. 5.2) Kapitał założycielski i składki członkowskie – **32 pkt.**
(poz. 6) Elastyczność w zarządzaniu – **32 pkt.**
- III. (poz. 7) Sprawozdawczość i kontrola – **31 pkt.**
- IV. (poz. 3) Potencjał osobowościowy – **29 pkt.**
(poz. 4.2) CIT-8 – **29 pkt.**
(poz. 5.5) Sponsoring – **29 pkt.**
- V. (poz. 5.3) Darowizny – **28 pkt.**
(poz. 5.4) Mecenat – **28 pkt.**
- VI. (poz. 5.8) Zbiórki, loterie – **27 pkt.**
- VII. (poz. 1) Uciążliwość rejestracji – **25 pkt.**
(poz. 2) Zorganizowanie kapitału założycielskiego – **25 pkt.**
(poz. 5.9) Anioły Biznesu – **25 pkt.**
- VIII. (poz. 5.6) Działalność gospodarcza – **23 pkt.**
- IX. (poz. 4.1) ZUS – **22 pkt.**
- X. (poz. 5.7) Emisja obligacji prywatnych – **14 pkt.**
- XI. (poz. 4.3) VAT – **8 pkt.**

4. Podsumowanie i rekomendacje

1. Z przeprowadzonej Analizy porównawczej jednoznacznie wynika, iż największą ilość punktów zyskały:

- ❖ Fundacja powołana przez Fundatorów non-profit – 65 pkt.
- ❖ Fundacja powołana przez Fundatorów z działalnością gospodarczą – 64 pkt.
- ❖ Spółka z o.o. non-profit – 60 pkt.

Natomiast najbardziej optymalne ze względu na dotychczasowy charakter prowadzonej działalności przez wszystkie 16 oddziałów SAP byłoby stowarzyszenie zwykłe, ale znalazło się ono dopiero na 6 miejscu i zyskało 49 punktów.

Podobna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do stowarzyszenia wpisanego do KRS, które w wymiarze non-profit znalazło się na przedostatnim, 7 miejscu zdobywając zaledwie 46 punktów.

Wpływ na taki układ rankingu miała ilość punktów osiąganych przez poszczególne formy prawne w odniesieniu do poszczególnych wskaźników syntetycznych wśród, których zarówno stowarzyszenie zwykłe, jak i stowarzyszenie wpisane do KRS non-profit uzyskiwało zdecydowanie mniejszą ilość punktów. Dotyczy to głównie wskaźnika 5. *Potencjał związany z pozyskiwaniem kapitału na działalność* i to praktycznie w odniesieniu do ośmiu z dziewięciu wskaźników syntetycznych. A ten wskaźnik syntetyczny jest kluczowy dla ekonomicznego wymiaru przyszłej działalności TOSAP. Poszczególne części składowe tego składnika uzyskiwały dominującą ilość punktów w odniesieniu do pozostałych wskaźników. Łącznie 5 wskaźnik syntetyczny zgromadził w 9 swoich składnikach 305 punktów, co stanowi 68,85 % w stosunku do łącznej ilości punktów uzyskanych przez wszystkie 7 wskaźników. Pozostałych 6 składników zyskało tylko 138 punktów, czyli 31,15 %.

2. Członkowie Zarządu TOSAP muszą zatem zdecydować, czy przy podejmowaniu decyzji kierować się będą wynikami niniejszej Analizy

porównawczej, która postawiła na bardzo agresywny 5 wskaźnik *Potencjału związanego z pozyskaniem kapitału na działalność*, czyli bezpieczeństwo ekonomiczne Oddziału i możliwość realizacji działalności organizacyjno-programowej na wysokim poziomie. Takie przywileje wynikają z umiejętności gromadzenia kapitału, a potem jego racjonalnego i efektywnego wykorzystania. Czy też skłaniać się na mniej ryzykowną formę prawną, jaką jest wybór stowarzyszenia zwykłego lub stowarzyszenia wpisanego do KRS prowadzącego działalność statutową z możliwością prowadzenia działalności gospodarczej.

3. Mając na uwadze wieloletnie doświadczenie autora niniejszej Ekspertyzy związane z zarządzaniem różnego rodzaju działalnościami pozarządowymi w tym m.in.:

- Tarnowska Fundacja Kultury prowadzona przez 26 lat,
- Małopolskie Forum Współpracy z Polonią organizującym Światowe Medium Polonijne działające przez 16 lat,
- Stowarzyszenie Media Polanie działające przez 16 lat,
- Polskie Stowarzyszenie Pracy Lokalnej prowadzone przez 20 lat,
- Światowe Stowarzyszenie Przedsiębiorców Polonijnych prowadzone przez 20 lat,
- Kilkadziesiąt innych fundacji i stowarzyszeń zakładanych w różnych miejscach w Polsce i działających zarówno w Przemysłach Kreatywnych, Gospodarce 4.0, jak i prowadzących zwykłą działalność kulturalną,

rekomenduje on 3 rozwiązania do wyboru.

Rozwiązanie pierwsze

Zaufać przeprowadzonej Analizie porównawczej i utworzyć fundację powołaną przez Fundatorów, prowadzącą działalność statutową z możliwością prowadzenia działalności gospodarczej. Ta forma fundacji zajęła w rankingu 2 pozycję, ale traci tylko 1 punkt w odniesieniu do

fundacji powołanej przez Fundatorów prowadzącej wyłącznie działalność non-profit.

To rozwiązanie jest najbardziej efektywne ekonomicznie, stwarza większe możliwości rozwoju organizacyjnego i programowego TOSAP. Jednak jest ono obarczone największymi ryzykami związanymi z obrotem kapitału.

Rozwiązanie drugie

Powołanie stowarzyszenia wpisanego do KRS, prowadzącego działalność statutową z bardzo ograniczoną możliwością prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to rozwiązanie najbardziej racjonalne, bezpieczne ekonomicznie i gwarantuje stabilny, ale ograniczony rozwój Oddziału. Nie niesie również ryzyk związanych z zarabianiem i wydawaniem pieniędzy. Działalność będzie bardziej oparta na mecenacie i sponsoringu oraz pozyskiwaniu dotacji i subwencji celowych.

Rozwiązanie trzecie

Założenie stowarzyszenia zwykłego, które nie będzie posiadało osobowości prawnej. Stowarzyszenie to nie niesie praktycznie żadnych ryzyk związanych z pozyskiwaniem i zarabianiem pieniędzy. Działalność stowarzyszenia winna być oparta o składki członkowskie, mecenat oraz dotacje i subwencje celowe. Podkreślić muszę, że w przypadku tego stowarzyszenia Członkowie Zarządu odpowiadają solidarnie swoim majątkiem za wszystkie zobowiązania i defekty finansowe, w trybie ciągłym i bez żadnych ograniczeń.

W przypadku pozostałych form prawnych, w których Zarząd odpowiada dopiero w drugiej kolejności po wyczerpaniu się możliwości dochodzenia roszczeń z majątku stowarzyszenia lub majątku spółki. Istnieje możliwość całkowitego uwolnienia się od takiej odpowiedzialności poprzez ogłoszenie w stosownym czasie upadłości. Takiej możliwości Zarząd stowarzyszenia zwykłego nie posiada.

Zatem czas na decyzję ...

Przed jej podjęciem warto zastanowić się jeszcze nad słowami Alberta Einsteina, który stwierdził:

*„Są dwie drogi, aby przeżyć życie.
Jedna to żyć tak, jakby nic nie było cudem.
Druga to żyć tak, jakby cudem było wszystko”*

Opracowana w dniu 5 lutego 2025 r.

*Wiceprezes Rady Głównej SAP
Członek Rady Tarnowskiego Oddziału SAP*

Stanisław Lis

Dopisek:

Jest jeszcze oczywiście jedno rozwiązanie ... nie robić nic, czyli zostawić wszystko po staremu!

Załączniki:

- 1) Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261).
- 2) z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166).
- 3) Przykładowy Statut stowarzyszeni.
- 4) Przykładowy Statut fundacji.